

บทคัดย่อ

การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในเขตภาคกลางนี้ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยทบทวนการดำเนินงานตามรูปแบบ CIPP ในการประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มพื้นที่วิจัย ประกอบด้วย 4 จังหวัดๆ ละ 2 อำเภอ คือ จังหวัดกาญจนบุรี(อำเภอเมือง,อำเภอท่าม่วง) จังหวัดลพบุรี(อำเภอเมือง,อำเภอท่าม่วง) จังหวัดนนทบุรี(อำเภอเมือง,อำเภอปากเกร็ด) จังหวัดเพชรบุรี(อำเภอเมือง,อำเภอท่ายาง) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ฉบับ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนรวม 1,499 คน ดังนี้ 1. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จังหวัด จำนวน 8 คน 2. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ กศน. อำเภอ จำนวน 16 คน 3. ครู กศน. จำนวน 72 คน 4. คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน จำนวน 15 คน 5. ผู้เรียนจำนวน 1,388 คน การศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบที่ถามที่ส่งมาตรวจ ณ สถาบัน กศน.ภาคกลาง ระหว่างวันที่ 18-20 พฤษภาคม 2554 และจากการสนทนากลุ่ม จากกลุ่มเป้าหมายของ กศน. อำเภอท่ายาง จ.เพชรบุรี จำนวน 25 คน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 ณ ศูนย์ กศน.อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ คะแนนสูงสุด และคะแนนต่ำสุด โดยการใช้โปรแกรม Microsoft-Access และ Microsoft-Excel

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลการติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในเขตภาคกลาง มีผลดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษา กศน. ระดับประถมศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมเกี่ยวกับการเข้าศึกษาตามหลักสูตรในด้านการประชาสัมพันธ์ การแนะแนว การปฐมนิเทศ การรับสมัคร การวางแผนการเรียน สถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ของครู การวัดและประเมินผล และความพร้อมของสื่อการเรียน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งสามด้าน เท่ากับ 3.36 และมีค่า S.D. เท่ากับ 0.867

ความคิดเห็นของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมเกี่ยวกับการเข้าศึกษาตามหลักสูตรในด้านการ ประชาสัมพันธ์ การแนะแนว การปฐมนิเทศ การรับสมัคร การวางแผนการเรียน สถานศึกษา การ จัดการเรียนรู้ของครู การวัดและประเมินผล และความพร้อมของสื่อการเรียน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 3.78 และมีค่า S.D. เท่ากับ 0.779

ความคิดเห็นของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมเกี่ยวกับการเข้าศึกษาตามหลักสูตรในด้านการ ประชาสัมพันธ์ การแนะแนว การปฐมนิเทศ การรับสมัคร การวางแผนการเรียน สถานศึกษา การ จัดการเรียนรู้ของครู การวัดและประเมินผล และความพร้อมของสื่อการเรียน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 3.90 และมีค่า S.D. เท่ากับ 0.635

ความคิดเห็นครู กศน. ที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีระดับความคิดเห็นปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.63) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.55) ด้านการแนะแนว และการรับสมัคร มีระดับความคิดเห็นปานกลาง(ค่าเฉลี่ย 3.63) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับความ คิดเห็นปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.63) ด้านการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.63) ด้านการเทียบโอนผลการเรียน การวัดและประเมินผล มีระดับความคิดเห็น(ค่าเฉลี่ย 3.63) ด้านการประชาสัมพันธ์ การรับสมัครขึ้นทะเบียนผู้เรียน และการลงทะเบียนเรียน การแนะแนวการเรียน หลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการเรียน การจัดการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน การวัดและ ประเมินผล การจบหลักสูตร และการนิเทศติดตามผล พบว่า ครูกศน. ร้อยละ 98.60 เห็นว่าสถานศึกษามี การจัดปฐมนิเทศ ผู้เรียนเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ร้อยละ 100 เห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการ อนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 84.70 เห็นว่า ควรกำหนดคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ จะถือว่าผ่าน ร้อยละ 15.30 เห็นว่า ไม่ควรกำหนดคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียน ร้อยละ 98.60 เห็นว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผล ร้อยละ 91.70 เห็นว่า สถานศึกษามีการ จัดทำแผนการนิเทศ ร้อยละ 8.30 เห็นว่าสถานศึกษาไม่มีแผนการนิเทศ ร้อยละ 88.90 เห็นว่า สถานศึกษามีการนิเทศตามแผนที่กำหนด ร้อยละ 11.10 เห็นว่าสถานศึกษาไม่มีการนิเทศตามแผนที่กำหนด ร้อยละ 91.70 เห็นว่า สถานศึกษามีการรายงานผลการนิเทศ ร้อยละ 8.30 ไม่มีการรายงานผลการนิเทศ และ ร้อยละ 90.30 เห็นว่า สถานศึกษานำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ร้อยละ 9.70 สถานศึกษาไม่ได้นำผลนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.07

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากคณะกรรมการสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

ควรให้มีการส่งเสริมและมีการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบให้มีการพัฒนา มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ควรจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาบ้าง เช่น เปิดบ้านทางวิชาการ เป็นการ ประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ในการสอนควรเน้นการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน พัฒนา บุคลากรของ กศน. ให้เข้าใจและเข้าถึงหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ควรให้นักศึกษา สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนในการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหา ทุกกระบวนการ ควรมีการจัดสถานที่ ห้องเรียน ต้องมีบรรยากาศจูงใจผู้เรียน ควรมีสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ ต้องส่งเสริมภาคีเครือข่ายมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น และควร จะขยายระดับการศึกษาในพื้นที่รองรับระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี ต่อไป

ความคิดเห็นของผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ กศน. อำเภอ ที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบทและด้านกระบวนการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มากเช่นกัน คือ มีค่าเฉลี่ย 3.83 และ 3.57 ตามลำดับ สำหรับด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินอยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.35